S'IMPORTÀNTZIA DE IS ZONAS ÙMIDAS

Sa comunidadi scientìfica at donau importu mannu meda a custas zonas casi ca agiudant a asseliai is càmbius climàticus sendi ca funt produsidoras de carbòniu. Est de cunsiderai ca tretus aici funt impitichendi-sì sempri de prus po nexi de s'òmini e de is atividadis industrialis.

A dolu mannu custu arreconnoscimentu non bastat po sa gestioni de is stàinis – cummenti narat s'ornitòlogu *Gabriele Pinna* – e is comunus non tenit forza o cumpetèntzia po spainai mesuras de amparu de custus situs, ma segundu su botànicu *Mauro Fois* chi at scritu unu grandu stùdiu asuba de is zonas ùmidas de Sardigna, is situs de importàntzia funt 2567, atru che 9 sceti!

BORTADURA DE S'ARTÌCULU HTTPS://ILBOLIVE.UNIPD.IT/INDEX.PHP/IT/NEWS/WASTED-WETLANDS-ZONE-UMIDE-PATRIMONIO-NASCOSTO

ITA FUNT IS ZONAS ÙMIDAS?

Funt terras saturadas o acarraxadas se àcua de manera permanenti o stasonali. Funt zonas ùmidas internas: maras, stàinis, lagus e frùminis; invècias de is costeras faint parti paulis de àcua salida, stàinis costerus, estuàrius, forestas de mangròvias, lurtzinas e barrieras corallinas.

CANDU DD'ANT FATA DII MUNDIALI?

In su 1971 in Iran, in sa citadi de Ramsar, de chi ant firmau sa **Conventzioni de is Zonas Ùmidas**, ant decìdiu de dda fai dii mundiali, cun sa punna de cumbati is sciàscius climàticus gràtzias a s'importàntzia e a su ruolu indispensàbili chi tenint custas zonas.

SU STÀINI DE S'ENA ARRÙBIA

De totu cussu tretu mannu oi sceti su stàini de S'Ena Arrùbia abarrat, alimentau de cundutus artifitzialis de àcua druci. Cunsiderau che una riserva naturali is ornitòlogus ddu stùdiant po censiri is pillonis chi ddoi lompint e po averiguai is àreas amparadas de sa zona. Abitau de mengonis, si podint biri cerrendi su ludu cun is cambitteddas e filtrendi-ddu cun su bicu po circai còciulas, baballoteddus de àcua e animaleddus cun corgiolu de chi pigant su colori rosa (che s'*Artemia Salina*, una cambaredda chi papat algas arricas de carotenòidis).

BORTADURA DE S'ARTÌCULU HTTPS://ILBOLIVE.UNIPD.IT/INDEX.PHP/IT/NEWS/WASTED-WETLANDS-ZONE-UMIDE-PATRIMONIO-NASCOSTO

SU STÀINI DE S'ENA ARRÙBIA

S'agatat in su Golfu de Aristanis, in su tretu a sud de sa citdai in cussu pauli bonificau intra su 1934 e su 1937, chi si spainàt po 18mila ètarus fintzas a s'idròvora de Sassu. Tempus agoa si pentzàt chi is zonas ùmidas fessint àreas malisanas chi si depiant bonificai, cosa fata in is annus Binti e Trinta po ndi sperdi sa sìntzula chi causàt sa malària.
Custas bonìficas perou nd'iant spèrdiu s'habitat e sa biodiversidadi de su totu: iant aparixau is dunas acarraxendi is stàinis po ddus fai a laurera e bestiàmini, fadendi arricai *Mussolinia di Sardegna* (nòmini chi at tentu fintzas a su 1944) – oi **Arborea** – e fadendi-dda diventai unu de is logus prus frutuosus de s'ìsula.

BORTADURA DE S'ARTÌCULU HTTPS://ILBOLIVE.UNIPD.IT/INDEX.PHP/IT/NEWS/WASTED-WETLANDS-ZONE-UMIDE-PATRIMONIO-NASCOSTO

DII
MUNDIALI
DE IS ZONAS
ÙMIDAS
WORLD WETLANDS DAY
2 DE FRIÀRGIU